

КОМЛ КОЛХОЗНИК

Август
27
ЛУН
1931
№ 48

Лезо ВКП(б) Коми Обком

Кулөмдин район чукөстис социальетическөй ордјы-
өбм вилө шојнаты районөс вөрлезөм да мундө
гырыө ужјас куза

Сентябр 1 лунө петам вөрө, штурмујтны вйтваса план завершитан васа вөрлезан программа

Ставөн вөрө—ужав- ны ордјыөмөн

Сентябр 1 лунө колхозникјас да гөль-шөркода олыс крестана крестны коланнајасөн, став вын ударнөй бригадајасө котыртөмдн, должөндө петны вөрө, штурмујтны вйтваса план завершитан васа вөрлезан программа.

Сентябр 1 лунөз быд колхоз, быд сикт должөндө быт ештөдны договорјас вөрпромхозјаскөд кутөм, мед өнисан-жө вөли төдө быд робочөй, кушөм местаын, кушөм уж вылын пондас ужавны. Мед вөли төдө быд робочөй кушөм кадө должен ештөдны сјө вөрвөчан да вөрлезан заданьөсө.

Ташөм боевөй мојас сувтөдөма партијаөн і тајд мөгсө олөмө пөртөмөн большевистскөја тыртам локтан вөрлезан программа.

Оппортунистјас кулакјаскөд от-вылыс нубдөны вөрлезөмлы паны-да уж. Керчомса кулакјас, Пожөгса кулакјас, мукөд сиктса кулакјас уласөдны террорөн геројјас вилө, вөчалдны потрава колхоз вилөс вылын. Абјачојса селсөветын пукалыс оппортунист Стрекалов зүгө Остаповскөй колхозлы леспромхозкөд договор вөчны, Стрекалов көсјө остаповскөй колхозникјасөс төвбыд турун кыскалан уж вылын вичны. Остаповсө колхозникјаслы ужсө колө сетны сјө местаыс, кытчө налөн лөсөдөма турунсө. Шојнаты районувса оппортунистјас Нюбдинын нубдөсны қик кулаккөй уж, мырдөн вөтлөмаде робочөйјасөс сплав вилө. Тази кулакјас да кулак агентурајас нубдөны вөрле-зөмлы паныда уж.

Но кулакјас да оппортунистјас колхозникјасөс да гөль шөркода олыс крестанаөс штурмөвөй ужыс зүгны озвермыны. Оппортунистјасөс жугөдам, кулакөс бырөдам, кыз классөс дорвыс коллективизация под вылын.

Колхозникјас да гөль-шөркода олыс крестана! Керчомса колхоз-никјас чуксалөны тјанөс социаль-етическөй ордјыөм вилө вөрлезан программа сөдтөдөн тыртөм мөгыс. Витчысам тјансаан шыдөчөм, витчы-сам тјансаан большевистскөй өда уж вөр фронт вылын.

Ештөдны договорјас вөчалөм

Сентябр 1 лун тани-ын, но уна колхозкөд-на вөрпромхозјас до-говорјас вөрлезөм куза ез вөчны. Тази нужалөмыс лөб вескыда ку-лаклы кивыв ужалөм, Сталин јорт-лыс вильног ужалөм јылыс индөсө олөмө пөрттөм.

Требујтчө тајд лунјасө-жө быт ештөдны договорјас вөчалөм.

Август 30 лунөз сетны Котласө кык сурс медбур ужалыөјасөс

ВКП(б) Обком бјуролөн вөркылөдөм куза 1931 во август 22 лунса постановленнө)

Лыдыны, мыј областын, а торја-ын Печера ју вылын, вөр-кылөдөм помалөм мундө зев омө-ла, мыј понда вермас вөрыс ји улө кынмыны кывтан тујас.

2. Објажитны вөркылөдөм вы-лын нащальник Поляков јортөс вөркылөдөм пуктыны сизі, ме-дым Ежваыс став вөр вөли мө-дөдөма да ју вылыс вөр бөжсө ставсө весалөма сентябр 1 лун кежлө. ОК-са фракцияөс, рай-комјасөс да рикјасөс објажитны пырыө-пыр пөртны олөмө ОК-лыс директива вөркылөдөм по-малөм вилө мыјта колө ужа-лыс вын сетөм јылыө.

3. Обкомса агитмасслы щөиты-ны сутки сродни сетны 10-15 мөртөс ОК бјуро, да ОИК да ОК президиумјас шленјас пөвсыө да областувса активыө Ежва ју вьвса вөркылөдан участокјасө да Котласө өтветственнөй упол-номоченнөјјас вилө.

4. Објажитны ОК-са уполномо-ченнөјјасөс, профсоюзјасөс, да пурјөн кывтыө комму-нистјасөс да комсомольчјасөс паөкөдны пурјас да караванјас костын социальетическөй ордјы-өм, кодө воэжык кывтас мес-таөз, лөсөдны быд караванын показателјас, мыјта колө кывтны-суткөдн да быд участокын лө-сөдны пур кывтөм прөверитөм вилө контролнөй пунктјас. ОСПС да СЛДР фракцияјасөс објажитны Ежваса став участокјасө сетны тајд уж вилө 1-2 мөртөн.

5. Печераын вөркылөдөмыс вывти зескыд положеннөдн-да, щөитыны лэваын ужалыө Об-комса бригадалы, лэваса, Уст-цельмаса да Мылдинса райкомјас-лы суткиа сродни переключитны став партијнөй организацијаөс, торја-ын активөс, прорыв бы-рөдөм вилө да сентябр 15 лун кежлө вөркылөдөм помалөм вилө.

6. Котласса уцельө авариянөй вөр мездыны өтсөг сетөм мөгыс комі парторганизацијаөс да комі областувса ужалыө јөзөс Крај-комса секретар Вл. Л. Иванов јорт чуксалөм вилө Обкомлөн бјуро објажитө областувса став партиј-нөй да комсомольскөй организа-цијаөс паөкөдны партијно-массө-вөј уж колхозникјас да гөль да шөркодаөм крестана пөвсын лөбм прорыв бырөдөм куза.

ОИК фракциялы колө обеспе-читны, мед август 30 луныө не өорөн воисны ужавны Котласө организованнөй пөраокөн, сел-сөветса да Рикса шленјас веө-көдлөмулын 2000 мөрт, медбур ужалыөјас прорыв қикөз бырө-дөм вилө.

7. Обком нөшта өтчыд вөста-лө райкомјаслы, мыј вөркылө-дөм помалөм—медыжыд көзө-ственнөй да политическөй мөг об-ластувса парторганизацијалөн, мыј тајд мөгсө олөмө пөртөм сөрті лөб донјалөма, кушөма райком селө вылын нубдө парти-јалыө генеральнөй тујвөсө.

Кулөмдин корө өрд- ыөны Шојнатыөс

Пјатилетка решајущөй којмөд волыс программа тыртөм корө большевистскөй өдјас. Лөвөн завет-јас сөрті да уж перестроитөм јы-лыс Сталин јорт призыв сөрті рай-онувса ужалыс јөзөс победоноснөй вөла выражајтөм сөрті да корөм сөрті Кулөмдин район, Коми област-лы дас во тырөм ознаменујтөм ку-за корө Шојнаты районөс соци-альетическөй ордјыөм вилө ташөм показателјасөн:

1. Вөрлезөг кежлө лөсөдчан уж помавны зөннас сентябр 1 лун кежлө.

2. Тыртны 1931-32 васа вөрле-зан программа 100% вилө.

3. Сентябрь 1 лун кежлө вужөд-ны эсөльщина вилө став колхозсө, да колхозјас јөймөдөм под вылын кобасын комсомольскөй өд-ныө дөм мөгыс, мед пөртны олөмө партијалыс индөд:—унжык районас област пастаын дорвыс коллекти-визация основнөја ештөдны 1932 во помаөг кежлө да сы под вы-лын бырөдны кулакөс, кыз классөс.

4. Бырөдны неграмотност јуби-леј кежлө 100%.

5. Којмөд кварталса сөм чукөр-тан план тыртны 110%.

6. Зајом разөдны сентябр 1 лун кежлө 100%.

7. Чукөртны вичму вот, стракө-вөј да аскост вот сентябр 1 лун кежлө 100 прөч.

8. Выј заготовитан план тыртны 1932 васа јанвар 1 лун кежлө 125 прөч.

9. Силос вөчан план срок кежлө тыртны 100 прөч.

10. Чері кыјан план јанвар 1 лун кежлө во гөгөрсө заданнө тыртны 120 прөч.

11. Турун заготовка тыртны срок кежлө 100 прөч.

ВКП(б) Райком Чисталов.
Райсполком Торопов.

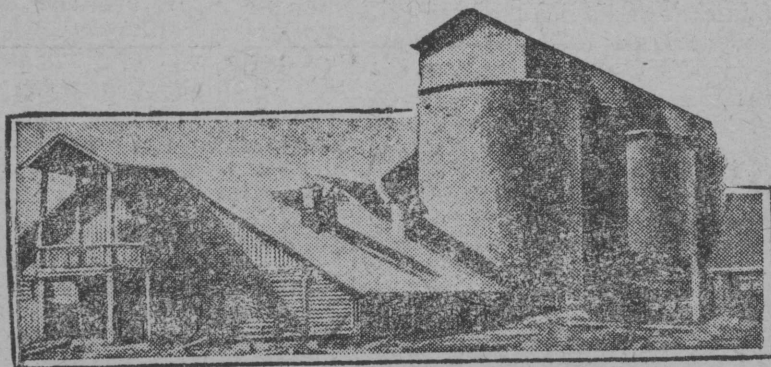
Абјачојса сельсөвет зүгө до- говорјас кутөмлы

Абјачојса Остаповскөй колхоз вөрлезөг кежлө лөсөдөс турун Ожи-нө, сөмын сельсөвет аслас самөн вичөдө запас лөсөдөм вылад, Ос-таповскөй колхозлы индө вөрлецны Лопја јүө.

Тазиөн колхозникјаслы ковмас вајавны став турунсө Ожиноыө да катлыны Лопја јүө, а тајд турун шыбытөмыс вель вилө сувтө, 75 километр ковмас новлыны.

Колө пыр-жө жугөдны сельсөвет-лыс оппортунистическөй жмитчөмсө да остаповса колхозникјаслы сет-ны селанка Ожиноыс.

Лузса.

Совхоз „Јужнөй масөивлөн“ селос башнајас.

Комі обісполком доклад куза став росіјаса ЦК-лөн шуом

Автономној Комі област возын сулалыс основној могјас выло вичдлөмөн да возын индөм нелучкјас бырөдөм могөн ВЦК-лөн прецідиум шуо:

I.

Щөктыны Автономној Комі областса ісполкомлы:

1. Јонмөдны областуса учрежденнөјасөн да улысса органјасөн вескөдлөм, примітны мерјас өдјөнжык налыс ужсө перестроитөм куза, јонжыка кулак выло наступајтөмөн да Ленинскөј националној политикасы бокө кежөмкөд вермасөмөн да организационно-массөвөј уж, социорјысөм да ударној ужалөм паскөдөмөн јонжыка кыскыны ужалыс массаөс, торјанин нывбабасөс социалистическөј строителство; кыпөдны советјаслыс рөлөс, кызи партијалыс генералној тујвиң нуөдылыс, бурмөдны уж предпријаттөјас, совхозјас да колхозјас бердса секціјаслыс, комиссіјаслыс да депутатскөј группаслыс.

2. Воң выло јонжыка корениңирујтны областуса аппаратөс, да тајө уж нуөдгөн медјонасө виңдлыны советскөј да колхозној строителство кырјас лөсөдөм да важсө вылө пөв велөдөм выло.

3. Примітны мерајас областын кустарно-промысловөј кооперација өдјөнжык паскөдөм да јонмөдөм куза.

II.

Автономној Комі областуса Ісполкомлы да Војвыв крајса ісполкомлы щөктыны:

1. Мобілизујтны ужалыс јөзлыс активностсө 1932 вога вөрлезан ставнас тыртөм выло да примітны мерајас вөрлезысөсө промышленној товарөн снабжәтөм бурмөдөм куза.

2. Паскөдны ыжыд уж националној пролетариат кадр лөсөдөм куза.

3. Јонжыка бөстчыны јөла скөтвиңд кыпөдөмө молочно-товарној фермајас колхозјасын јонжыка лөсөдөмөн да көрым база паскөдөмөн, сиз-жө чорөдны уж градывыпуктасјас өдөитөм да техническөј културајас көзөм паскөдөм куза, өдөдны колхозјас әделшина выло вуждөдөм да обеспечитны сені лучкја докод јуклөм.

4. Примітны мерајас школа улө керкајас стрөитөм куза, школајас политехнизирүјтөм куза, ШКМ да ФЗУ школајас содтөм куза да 1931 во пом кежлө неграмотност бырөдөм куза.

III.

Щөктыны РСФСР-са СНК-лы 1932 во выло контролној лыдпасјас да народној овмөс кыпөдан мөдө витвога план видлалгөн виңдлыны Автономној Комі областса ісполнительној комитетлыс заявкајас Комі областуса социалистическөј строителствоын ташөм меропрјаттөјас нуөдөм выло, а ковмаскө, сетны видлавны сјө меропрјаттөјасө. Ставсоюзса центральној органјаслы видлалөм выло.

а) Промышленност кыпөдөм куза:

1. Вөр обрабатывајтан (вөрпөлитан, фацериној заводјас да с. в.) лесохимическөј да целлюлозно-бумажној (1932 воө стрөитны Сыктывкарса целлюлозно-бумажној комбинат) промышленност кыпөдөм выло да вылө местајасыс вөрлезны заводөитөм выло; вөрлезан ужјас механизирүјтөм да рационализирүј-

төм выло; вөрлезаниңасө ужалыс вын кыскөм лучкја организүјтөм выло да вынөсө лучкји уждөдөм выло; вөрэкспорт содтөм выло.

2. Автономној Комі областын аңысөсө ішөм, нефт, көрт руда да мукөд пөлөс мупышкөсөсө озырлунјас-да, геологическөј разведочној ужјас јонжыка нуөдөм выло да тајө ужјасөсө научно-техническөј вынөд да материалној средствојасөн обеспечитөм выло, сиз-жө мупышса тајө озырлунјасөсө перјан промышленност кыпөдөм выло.

3. Гамын чугун көтан завод да Сыктывкарын центральној типографіја стрөитөм выло.

4. Камаөс, Печераөс да Ежваөс јитанины гидро-енергетическөј ресурсјас вылын промышленно-транспортној комбинат стрөитөм выло.

б) Областөс снабжәтөм куза:

1. Усавомса консерв завод кыпөдөм выло;

2. Вөралан овмөс бурмөдны, сиз-жө Печераын Ілыңса заповедник лөсөдны колана өсөм лөзөм выло;

3. чері заптөм организүјтөм да паскөдөм выло да чері обрабатывајтан предпријаттөјас стрөитөм выло.

4. Сојан-јуанөн, промтоварөн да концентрірованној көрымјасөн областөс снабжәтөм выло.

В. Коммунальној овмөс кыпөдөм куза: государство да меставыс са бјуджетыс олан керкајас стрөитны да благоустройство областуса центрын Сыктывкарын да областса робочөј посолокјасын нуөдны өсөм лөзөм выло.

Г. тујјас лөсөдөм куза:

1. Шуг-а Сыктывкар-а костын көрттуј стрөитөм помалөм выло да Сыктывкар—Ухта—Уса да Уэввашка—Уэццылма костын көрттуј стрөитны төдмалана ужјас нуөдөм выло.

2. Уса—Печера јујасөдөм ва туј лөсөдөм өдөдөм выло, сиз-жө кама—Печера ва тујыс. Ежваөс петан ва туј лөсөдөм өдөдөм выло да Печераын парөвөј да прөстөј суднајас лөсөдөм выло да тајө ју выло самостөятельној парөходство организүјтөм выло.

3. Сыктывкар—Ухта костө автомобиль ветлан шоссе стрөитөм выло да тајө тујсө Уэццылмаөз нуөдөм выло.

4. Сыктывкар-а Печера-а костын сщдөдөм ветлан туј лөсөдөм выло

д. свјаз лөсөдөм куза:

Областуса центрөс Печера районкөд телефонөн јитөм выло да Сыктывкарын радиовещательној станціја стрөитөм выло.

Е. Научно-исследовательскөј уж-јас нуөдөм куза:

Научно-исследовательскөј институт организүјтөм выло.

IV

Щөктыны РСФСР-са, Нарком-лы да Војвыв крајса ісполкомлы: Мы. Обеспечитны 1932 воө Усавојасн јөла скөт да көрвиңан совхоз-лөсөдөм.

2. 1932 воө предусмотритны машинно-тракторној стнцијас стрөитөм да бурмөдны виңму ужалан машинајасөн колхозјасөс снабжәтөм

V

Щөктыны РСФСР-са Нарком-прослы:

Керениң јөз пөвсыс квалифицированној педагогическөј кадрјас лөсөдөм могыс востыны Сыктывкарын 1932 воө педагогическөј институт.

VI

Щөктыны РСФСР-са Нарком-здравлы:

1. Востыны Комі областын туберкулезној диспансер да обеспечитны Сыктывкарын да Печераын больнича городок стрөитан план тыртөм

2. Обеспечитны 1932 воө Гереговса курорт помөз ештөдөм.

VII

Щөктыны РСФСР-са Наркомсо-беслы: лөсөдны 1932 воө инвалид-јаслы учебно-производственной мастерскөјјас.

VIII

Щөктыны Комі областуса ісполкомлы аскадын сетны РСФСР-са СНК-лы да кушөм народној комиссариатјаслы ковмас обөснованној материалјас тајө постановленнөыс петөс вөпросјас куза.

Став Россіјаса Центральној Ісполнительној Комитетын јуралыс М. Калыин.

Став Россіјаса Центральној Ісполнительној Комитетын секретар А. Киселов.

Москва, Кремь 1931 во јуң 20 дун.

Ајбабин.

Комі областын вөр промышленност кыпөдөмлы ітогјас да воңө кыпөдан тујјас

Октябрса революциј вөсна вермасан војасө, Комі областын вөр-лезөм пөштө сүвтлс. 1921-22 воө, Автономној Комі областын вөрлезны заводөитан первојја воө, вөлі лөзөма сөмын 78,3 сурс кубометр (1913-14 во дінын 10,7%).

10 воөдн вөрлезөм содө 78,13 сурс кбм-сан нөтчыс вөвлытөм мында—4442,5 сурс кбм-өз, 1930-31 вога вөрлезан сезонө да тајөн витвога планын наметөтөма 1932-33 вога план-нин 30-31 воө лоі тыртөма 18% содтөдөн.

Стрөитан социализмы, валюта цехө Војвыв Крајөс пөртөм јылыс, партијалыс да правительствольсө директивасө пөртгөн комі ужалыс јөз, коммунист партија да советјас вескөдлөм улын, вөр фронт вылын герој моз ужалөмөн воисны асланыс историческөј јубилејөз гырыс победајасөн классөвөј враг— кулак выло наступајтөмөн, орфјисөмөн да ударноја ужалөмөн пөртисны асөыс ужсө „чест да слава перјан, доблест да геројство петкөдлан ужө“ (Сталин).

Отка вөрлезыс пыфди, кодө вөлі колө капиталыс-хщщкјаслы, медым јонжыка эксплуатирүјтны сјөс, өні мијан ужалыс вынөсө 1930-31 вога сезонын 27539 вөр-лезыс робочөј пыс бригадајасө, артелјасө да социорјысөмө вөлі котыртөма 60%-ыс не ещажыкөс. Сөсөа котыртчөны вөр дінын пыр ужалана кадрјас.

Корыс олөм понда быт медаसानа ужөс, ас да заграничаса капиталист выло, ужалана вөрлезөмөс социалистическөј уж формајас да метод-јас пөртисны сознательној, свободној ужө, чест перјан ужө, кодө об-јажитө комі ужалыс массаөс пөртны олөмө содтөдјасөн правительствольс да партијалыс заданнө-јасө. чорыда вермасны кулакјас-јөд да најө агентјаскөд—партија лөнинскөј туыс кежысөкөд.

Сөмын тајө под вылын 1930-31 воө Комилес трестлөн вөрлезан программа лоі тыртөма содтөдөн (лөзөма 3.747,7 сурс кбм. либө 102,5% план сертө). Та кыңзи вөр-лезыслөн нажеткаыс да вөрын олан условіөјасыс јона вежөисны важ дінын. 40-50 шајт нажетка пыфди 1929-30 воө вөр-лезыс бөстис 267 шајт. Најт, шына, катаргамы коф пывсанын пыфди өні сјө олө нарөснө стрөитөм керкајасын, көні вермө удовлетворитны асөыс културној да бытовөј требованнөјасө.

Промышленној вөрлезөмын лөдөм вылторјас ез сөмын вежныс уж-лыс организацијасө. Трестөн аслыс лөсөдөм обөзјас (1930-31 вога сезон помын 3500 вөв), механическөј пілајас да тракторјас, ји да өшала-на тујјас зикөз вежөисны структура-сө вөрлезөмлыс.

Јона содө і промышленностлыс вөрлезөм выло капитал сүјөм. 1928-29 воө вөлі лөзөма 2226 сурс шајт, 1930 воө—2,784 сурс, 1931 воө—6,263 сурс шајт.

Механизацијакөд да капитал сү-јөм содөмкөдө щөщ быдөны вөр дінын пыр ужалана кадрјас (1929 воө вөлі 608 мөрт, 1931 вога і кварталын 2360 м. а 1931 во помө шуөма лөсөдны 10000 мөртөч), тајө кадрјасыс воыс-воө кутасны бөстны промышленној индустријаын век ыжыджык значеннө.

Областыс народној овмөсө кы-пөдан лыдпасјасын, 1932 воын шу-өма промышленностлыс вөрлезөм выло лөзны 16.938 сурс шајт, а вөр овмөсын нуөдны шуөм меро-прјаттөјаскөд өтвыс 22.895 сурс шајт, 1931 воын лөзөм 73987 сурс шајт пыфди.

Партија да правительство дирек-тивас сертө 1932 воө шуөма вөр пөрөдөм механизирүјтны, моторној да пружинној пілајас ужавны сүв-төдөмөн 40%, вөр кыскөм меха-низирүјтны 50%, да сы могыс вө-рын ужалыс трактор лыд содтыны минимум 65-өз, лөсөдны лежневөј туј 80 ккм. өшалана—110 ккм., с. в.

Тајө ставыс сүвтөдө комі ужалыс војтыр возын Областы 10 во тыран лунјасө мог—воңө нөшта јонжыка паскөдны промышлен-ностлыс выло вөрлезөм.

Странаын промышленност да транспорт паскөдөм вөсна да сов-хозјас-колхозјас стрөитөм вөсна јона уна кутис ковны вөр-да, 1932 вога контролној лыдпасјасын шу-өма, Сыктывкарын өні ужалыс күйим рамаа вөрпөлитан завод дінө да сені-жө стрөитчыс 4 рамаа за-вод дінө содтөд стрөитны вөрпөли-тан выл заводјас Сыктывкарын (8 рамаа), Лузын (6 рамаа) да Печераын (12 рамаа), ставсө 26 рама сүвтөдны 25500 сурс шајт дон. Сөсөа шуөма стрөитны Сыктывкар-са 4 рамаа заводын пу трубајас вөчан цех, көні кутасны вөчны 450 сурс погонној кубометр мын-да трубајас 1.100 сурс шајт дон да стандартној іщөльөјас вөчан завод, кодө сүвтас 1400 сурс шајт, Сыктывкарын стрөитны столарно-

Комі ужалыг јозос чолөмалөны гырыг вермөмјасөн

Ношта чорзөдам кулак вылө наступайтөм, ношта кыпөдам стрөйтчан өд

СНК-гаы чолөм Комі Автономіјалы

Ыста пөс чолөм комі ужалыг јозлы Комі област 10 во тырөм куза. Тајө војасө Област воис ыжыд успехјасө көзәјственнөј да культурнөј стрөйтөлствөын. Партия генералнөј тувјөд да областувса организатсия руководство улын мунөмөн, надејтча комі,—ужалыг јөз успехөн тыртасны содтөдөн индустриализатсия, вјзму овмөсын социалистическөј реконструктсия да областын культурнөј стрөйтөлство нуөдан планјас.

РСФСР-са Совнаркомын јуралысөс вежыс Рыскулов.

Алма-Атөгаы Сыктывкарө Обісполкомлы

Автономнөј Комі областлы 10 во тыран лунө ыстам большевик чолөм комі робочөјјаслы, колхозчыкјаслы да став ужалыг јозлы, кодјас ВКП(б) руководствоон да робочөј класс отсөгөн воисны гырыс успехјасөз овмөс да культура кыпөдөмын да социализм вөсна вермасөмын.

Med олас Автономнөј советскөј Комі област.

Med олас ВКП(б)—робочөј класслөн да ужалыг јөзлөн вожд.

Казакскөј ЦК-ын јуралыс Р. Назаров.

Ленін карса пролетариатгаы—комі ужалыг јозлы

Ленинградса Обісполком да Ленинградса совет президиум Ленин карса пролетариат колхозчыкјас да став ужалыг јөз нмсань Комі Автономіјалы 10 вөса јубилеј ради торжественнөј лунјасө мөдөдөны Комі областувса робочөјјаслы да став ужалыг јозлы пролетарскөј пөс чолөм. Великөј Октябрскөј революција знамја улын, партијалыс Ленинскөј национальнөј политика крепыда нуөдөмөн комі ужалыг јөз тајө дас вөнас вөчисны вывти ыжыда возө мунөм важ сар дырса угнетөннөј нацијасы, культура да экономика боксаы вывти бөрө колөм јөзсаы—производительнөј вын областын вывти чорыда кыпөдөма, вывти јона национально-культурнөј быдмөмө став Совет Сојуз пастаса ужалыг јөз өтө семјаын гырыс өдјасөн социализм стрөйтөмө.

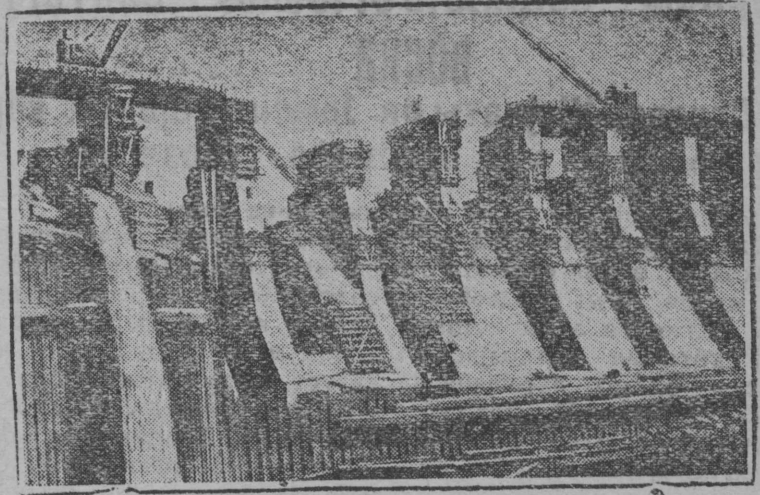
Страналөн социализмө пырөм Автономнөј Комі областлы востисны лыдө бостны вермытөм ыжта перспективаяс стальнөј коммунистическөј партија вескөдлөм улын СССР-са став ужалыг јөзкөд крепыда јитчөмөн көзәјственнөј да культурно-национальнөј возө быдмөмлы.

Med олас Комі Автономіјалөн 10 вөса јубилеј!

Med олас Совет Сојузса јөзлөн великөј семја!

Med лоас социализмлөн вермөм став му пастаын!

Ленинградса Обісполком да Совет президиум.

Серпас вылын: Днепростройлөн плөтина.

Академија Наук-гаы чолөм

СССР-са Академија Наука, кодлөн медыжыд могыс Совет Сојузса национальнөј республикајасыс да областјасыс производительнөј вынјас, энергетическөј ресурсјас, истөријасө да бытсө јөзлыс төдмалөм, чолөмалө Автономнөј Комі областсө ленинскөј национальнөј политика подвылын социалистическөј стрөйтөлство нуөдөмын чорыда ужалөмлы 10 во тырөмөн.

Төдмалана ужјас план серти Комі областын буржыка пуктөм могыс, места вылын ужалыс научно-исследовательскөј да крајеведческой роботничјаслы консултация сетөм

могыс да академијаса аспирантура пыр комі јөз пөвсыс учонөј кадрјас лөсөдөм могыс Академија Наукалы колө топыд јитөд Комі областса органјаскөд да общественносткөд.

Академија Наука ыстө пөс чолөм областын ужалыс јөзлы да надејтчө, мыј воан јатилетка дырјө лөд пуктөма формаон национальнөј да пыщкөсөн социалистическөј культура вөсна өтүвјөн ужалөм.

Непременнөј секретар Академијасыс Самојлович.

Секретариатын јуралыс Зеленский.

Крајисполком да крајпланса ужалыгјасын чолөм

Сыктывкар. ВКП(б) Обкомлы, Обісполкомлы да Облпрофсоветлы

Областы 10 во тыран лунө Крајисполкомын да Крајпланын ужалысјас ыстөны областувса ужалыс јөзлы биа чолөм. Став сөдөмыс чолөмалам тјанлыс гырыс успехјасө социалистическөј стрөйтөлство нуөдөмыс, кодјас лоисны областын 10 во чөж герој ног вермасөмөн, ужалөмөн. Ми надејтчам,—областса ужалыс јөз, ВКП(б) Крајком да Обком Ленинскөј испитаннөј вескөдлөм улын ношта чо-

рыджыка кутасны вермасны промышленностын реконструкция нуөдөм вөсна, дорвыс коллективизация вөсна да кулакјасөс, кыз класс, бырөдөм вөсна.

Возө медбөрја цель—коммунизм вермөм!

Med олас ВКП(б)!

Med олас Социалистическөј Војвыл!

Собраннөдлөн президиум.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

27 августа в 6 часов вечера в помещении Сыктывкарского ФЭС открывается первая областная конференция по изучению производительных сил Коми области.

Прибывшие на конференцию делегаты регистрируются и получают необходимые справки в Обplane.

В работах конференции приглашается принять участие партийный, комсомольский и профессиональный актив.

Повестка дня опубликована в „Вөрлезыс“ от 25 августа.

Оргкомиссия.

стрөителнөј фабрика, кодө сүвтас 1100 сурс шайт, Лузын—лесохимическөј завод, кодө сүвтас 400 сурс шайт да Сыктывкарын—шпал вундан завод 150 сурс шайт вылө.

Тајө торјас стрөитөм вылө 1932 вөб шүөма ставсө лөзны 23 миллион шайт.

Мөд јатилеткаө пасјөм стрөитны: вөрпилитан заводјас Печераын да Ежваын, кыкнанас ставыс лөд 28 рама, кыкнансө стрөитөм вылө лөзны шүөма 28000 сурс шайт; 3 целлюлозно-бумажнөј комбинат: Сыктывкарын, Устцылмаын да Мылдинын (вискознөј фабрика-жөд), кодјас пшөс быд комбинат кутас вөчны 130 сурс тонна бумага.

3 экстрационнөј капыфольно-скпи-дарнөј завод Сыктывкарын, Устцылмаын да Мылдинын, мыј вылө лөд лөзөма 20400 сурс шайт; терпен завод Сыктывкарын, кодө сүвтас 400 сурс шайт; изтөг тув вөчан завод Лузын, мыј вылө лөд лөзөма 707 сурс ш., да косөн пу вјјөдан заводјас Волсаын, Нувчмын да Гамын, мыј вылө лөд пуктөма капитал 10642 сурс шайт.

Јемдін рајонувса колхозјас перестројтчөны вылө нөг ужасны

Комі областлы 10 во тыриг кежлө Јемдін рајонувса колхозчыкјас да гөл шөркофа олыс крестана имеитөны ташөм вермөмјас:

Котыртөма колхозјасө 42% гөл шөркофа олыс көзәјство.

Турун ідралөм колхозчыкјас ештөдөсны август 17 лунө, јединичнөј секторын лоі ештөдөма 98% мында.

Нань ідралөма рајон пастаын 50% мында.

Нещкөма шабдө колхозјасын 90%, јединичникјаслөн 70%. Силосуйтөма көрым 30% план серти.

Вужөдөма эфельшина вылө 45 колхозөс, трудојөвј кнјжкајас сөталөма 56 колхозын.

Організујтөма МТФ-10-өс, сетчө сүвтөдөма 206 мөс.

Шпало-баланнөј біржајасын ужалөны 747 колхозчык да погрузка вылын 48 колхозчык. торја колхозјас да колхозчыкјас петкөдлөны біржа вывса ужын героизм, кырссөдөмын кыпөдөсны выработка 7 кубометрөз морт вылө.

Көймөд кварталса сөм мобилизујтан план тыртөма 120%.

Кулацкөј терорјас вылө колхозчыкјас да гөл шөркофа олыс крестана өтвөчәјтөны кулак вылө наступайтөм чорзөдөмөн, основнөј ужјас вылын уж өд кыпөдөмөн.

Рајзо Каракчијев.

Рајколхозсојуз Шуктомов.

РЕДАКЦИЈАГА: Тајө телеграммаыс петкөдлө, Јемдін рајонувса колхозјасыс большевик самөн уважны бөстөдөм. Онөи требуйтчө збылыс мобилизујтны став колхозчыккө керчөмјаса, сулатујса да пажгаса колхозчыкјас чукөстөм серти вылног ужалөм вылө, пөртөны өлөмө Сталин јортлыс индөмсө.

Пыр-жө колө добөтчывы став колхозсө эфельшина вылө вужөдөмө бырөдавны колхозјасыс обезличка, да договорјас вөчөмөн кыпөдөны став колхозчыккө вөрфронт вылө, экспортнөј программајас штурмујтөм вылө.

Быт колө тыртны содтөдөн көрым сөлосујтан план.

Соціалістическөй скөт ви́зөм паскөдөм основнөй мөг, областувса селскөй көзайстволөн

Косагам социалістическөй скөтви́зөм вöсна

Луз, Печера, Шојнаты да Јемдін районјас көрым сілосујтан уж леқомаөв угроза улө

Соціалістическөй скөтви́зөм паскөдөм, јөла фермајас организујтом пыр, колхозјас воын сулаө өтї основнөй мөгөн. Комї областувса колхозјас долженө лоны социалістическөй скөтви́зөм колхозјасөн і мед пөртны олөмө партијаөн да Совет властөн сувтөдөм мөг скөтви́зөм куза, требуйтчө *решительнөја бергөдчыны колхозјаслы мөслан да порслан.*

Колан кадса косагөмсө некущөм районлыс оз поэ артавны тырманаөн, быд районны скөтви́зөм куза ужјас пөдїсны самотокөн, сы вöсна төдчана вермөмјас скөтви́зө-

мын ез-на лоны.

Јөла фермајас колхозјасын лөөн основнөй формаөн өдјө пырыс социалістическөй скөтви́зөм паскөдөмын, но јөла фермајасө котырталөм мунө нагөн. Област пастаын август 20 лун кежлө јөла фермајасө сувтөдөма пырыс скөт лыд сөмын 42,5%. Шөгмытөма нөжјө мунө фермајас организујтом да фермајасө скөт сувтөдөм *Вігін, Кулөмдін да Ізва* районјасын. Ташөм позорнөй өдјасөн скөт ви́зөм паскөдөм нуөдны оз поэ, тајө вайөдө скөтви́зөм паскөдөмсө өрөдөмө.

Көрым вöсна косагөм—социалістическөй скөтви́зөм вöсна косагөм

Медса воэ скөтви́зөм паскөдөмлы требуйтчө тырмымөн лөсөдны скөт көрым. Ем-ө возможностьс лөсөдны тырмымөн скөт көрым? Ем, сөмын колө большевик самөн ужавны, зікөз жүгөдны кулатскөй мөвлјас скөтлыд важ ыжтаөс колөдөм куза да нөбөм турун јөлөн скөт лыд содтөм куза да өнөсанжө лөсөдны содтөм көрым, мед быд колхоз верміс план сертї тырт-

ны скөт лыд содтөм.

Өнөз көрым вöсна унжык колхозыс-на жеба косагө. Тајөс петкөдлө көрым сілосујтан уж. Өнөз област пастаын көрым сілосујтан план тыртөма сөмын 38% мында. Оз термасны і колхозјас, налөн колө сілосујтны 15 суре тонна көрым, а өнөз сілосујтөмаөс сөмын ө суре саяс. Преступнөја лөка көрым сілосујтом мунө Луз, Пече-

ра, Шојнаты да Јемдін районјасын. Өнї мөг: збылыс большевик самөн бөстсыны косагны көрым вöсна, сілос план быд колхозын быт тыртны дај не колны пуктытөг ны өтї мөздөр турун ув віз.

Танї требуйтчө партијнөй организацијаслы збылыс крепыдабөстсыны скөт ви́зөм дорө да скөт көрым лөсөдөм дорө да лөдм прорывјасө бырөдны і быт обеспечитны планјасын индөм сертї скөтлыд содтөм.

Фермајасө скөт сувтөдөм куза да көрым лөсөдөм куза август 20 лунса сводка

	Сувтөдөма фермајасө скөт		Пуктытөг турун район пастаын %-өн	Сілосујтөма көрым %-өн
	нөрт	%-өн		
Сыктывдін	1077	97,9	71	52
Вігін	137	34,2	73	63
Луз	117	52	104	25
Јемдін	206	51	77	29
Удөра	57	43,8	84	64
Шојнаты	125	41,6	79	27
Кулөмдін	160	34	48	48
Ізва	247	30,8	24	св. абу
Устцылма	свед.	—	82	24
Печера	абу	—	55	2,5
Ставыс	2126	42,5	66,9	38,6

Колхозстројтан куза август 20 лунса сводка

	Колхоз лыд	Сенї көзайство лыд	% лыд гөл шөркөдөма олыс көзайствө, сертї
Сыктывдін	57	3821	42
Вігін	79	2944	53,7
Луз	80	2727	49,3
Јемдін	76	2661	41
Удөра	36	1123	40,2
Шојнаты	22	1451	40,9
Кулөмдін	76	2638	42,2
Ізва	39	1964	34,7
Устцылма	27	1495	53
Печера	15	357	26
Ставыс	507	21181	43,2

Межадорса колхозныкјас бөрө ог колтөдөй

„Ордым“ да „Кокныд“ колхозјасшыөдчөм сертї мї Межадорса колхозныкјас став вынөн ветлам кык лун кежлө гожа вөрлөзан уж вылө. Тавыс кыңзї торјөдам ужалысјасөс сплав вылө.

Колхознык.

Лөсөдчам призыв кежлө

„Кор-нын волас мунан луныс“?..

(1909-д вога чужыс колхознык Грїш Ваньлөн өөрнї).

„...да, Саша,
Гөрд арміја мунан кад-нын локтө,
Сөдлөм пыщкын
Өзјө көстөр бї.
Шыбытлыны ковзас
Сїктса мөгтө,
І мөд уж керөм вылө
Велөдыштны кі...
А. Саша!
Те дашкө чайтан:
„Луныс?..“
Тенад сіјө
Абу вескыд мөвл.
Ог ошјыс,
Вескыд кывјөн көсја шуны:
Вїна—
Рушкүө ог сөвт.
Ме төда
Өнїја кадыс вывтї дөна,—
Арміјаө мунтөз
Ужалышта тан...
Уж вöсна
Сөдлөм сотчө јона,
Сы вöсна
Вїна јуан план—
Ог пан.
Ме, Саша,
Арміјаө муна
Збоја.
Төдмала
Вїнтовакыс
Быд лы кост.
Гортө локта
Сен бөстөм суслун
Војтыр пыщкө ваја.
Ме чайта
Војеннөй техникаыс
Ас кіас менө оз бөст,
А техникасө
Ассө
Вына кіөн шапка—
Јїрыс враглы
Сїјөн віза вочакыв.

Ме төда—
Сїјө луныс-луно
Војналыс бї пөлтө,—
Сен калїтө,
Дорө аслыс вын.
Ме кыла:
Кушөм дукөн өвтө.
Ме суслун дөра
Сытөг
Мортыд жын.
Те, Саша,
Ужав менам ветліг кості.
Ме віза
Совет мулыс гран.
Ме суса зорга
Гөрд арміја постын
Сїјө гөсөнч
Медса лоас шан.
.....
Регыд,
Матын... сіјө...
По вїна пыщкө
дөна кад
Ог пөдты:
Рекрутаны—
Абу важја кад.
Гөрд арміја:—
Ужалыс јөзлөн школа
Кор-нын волас
Мунан луныс?!
Меным сіјө рад!

Грїш Саш.

Сыктывкар, август 2-өд лун.

Вескөдөм

Август 21 лунса нумерын, мөд полосаас *Колесов* статгаын гїжөма: Өнї областувса партијнөй организација кызынсө сулаө партија генералнөй тујвіз вылын. Тајөс колө вежны тазї: *Өнї областувса партијнөй организација сулаө партија генералнөй тујвіз вылын.*

Шабдї тыөдөм

Уна нывбабалыс кывлан норасөм, — „вот шабдїөй абу тыасөма, лїбө, вывтї дыр візөма да діныс шыкөма.“

Мї тајө торсө огө-на бура кужө вөчны, код понда і шабдї шыклө. Шыклө сы вöсна, мыј шабдї вөјтөм пощкөн залөдөмөн водсөн, кодлөн оз өткофа тыасдін да јыв. Сїнлөн сув усө воажык; шабдї огө відлавлө тыасөма абу, відлыны бур быд куім лун пыщкын: шабдїөс лїчкам ежаөн муөн, кодөн јона најтчө шабдїыс.

Ташөм тыөдөм вöснаыс вермас лоны уна убыткајас. Өнї-нын төдөнны мукөд колхозјасын сувтөсөн јашкөн шабдї тыөдөм.

Вот Пал, Ервас сїктса Өнө Мїта тыөдїс со кызї: вөчїс пощкыс клетка код јашк, пыдөсөн. Пыдөсас піскөдліс роэјас, мед ва ветлас. Јашкїлөн ыжта со кушөм:

сүдта 95 см., паста 9 см., кузта 3,50 см. Татчө шабдї сөвтїс сувтөсөн, дїнсө пыдөсас. дїнсө пыдөсас сїјөн, мыј, діныс јыв ногөн регыд-жыд тыасө а как раз-да улын вавыд көзыджык, көзыдінын нөж-јөжык тыасө.

Јашкїлөн тыөдөм сетө: бур качествоа шабдї равномернөја артмө. Јашкїјасын колхозјасын пөчө тыөдны уна шабдї і јашкыс јурјас оз вошавны, прамө поэө сујны візыв інө.

Кокныда сурө відлөг і мукөдтор.

Тајө торсө таво поэө быд колхозын вөчны. Вөчавлісны јещцө Кулөмдін р.

І. І. Сїдоров.

Јуор

Фереваннөјса 3 вога Јвөсөхімістическөй школа бөсталө шыөдчөмјас велөдчыны пырны сентябр і-өј луннөз. Прїјом лөд 1-војсан 15-өдї сентябр луннөз.

Шыөдчөм дїнө колө пуктыныс ескөданпасјас:

1. Овмөс куза (соц. имущ. полож).
2. Велөдчөм куза.
3. Колхознык-кө справка колхозсан.
4. Зөнвізалун куза.

Школаө бөсөсыдны: робочөјјас, батракјас, колхозныкјас, гөл да шөркөдөма олыс крестана піјан, 14-18-ар. здоровөс. Таво лөд прїмітөма 60 морт, на пыс не ещажык 30 нылыс.

Јона нуждајтысјаслы лө сетөма сөпендїја да общөжитїјө. Шыөдчөмкөд колө ыстыны 30 ур дөн марка.

Шыөдчөм ыстыны: фереваннөј л/х школа Кулөмдін район.

Школаса јуралыс—І. Пөснїков.
1—1

Вігін ју дорын ыщкөны

Ответ. редактор д. Зөчөгөв.